

Bryssel den 12 december 2022
(OR. en)

15754/22

Interinstitutionella ärenden:
2021/0425(COD)
2021/0424(COD)

ENER 668
ENV 1266
CLIMA 652
IND 541
RECH 650
COMPET 1008
ECOFIN 1293
CODEC 1950

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1 15096/1/21 REV 1 + ADD 2 REV 1
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas (omarbetning). Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och för vätgas (omarbetning). – Lägesrapport

För delegationerna bifogas en lägesrapport om de ovannämnda förslagen som ska läggas fram i energirådet den 19 december 2022 i syfte att uppmana rådet att notera den.

Denna rapport har utarbetats under överinseende av ordförandeskapet och föregriper inte enskilda delegationers särskilda synpunkter eller tillkommande bidrag. I rapporten redogörs för det arbete som hittills har utförts i rådets förberedande organ och för hur långt man har kommit i behandlingen av de ovannämnda förslagen.

BILAGA

Information från ordförandeskapet om de framsteg som gjorts vid behandlingen av förslagen till direktiv och förordning om de inre marknaderna för förnybara gaser och naturgaser och för vätgas

I. INLEDNING

- 1) Den 15 december 2021 lade kommissionen fram förslagen till direktiv om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas och till förordning om de inre marknaderna för förnybara gaser och naturgaser och för vätgas som en del av den nya EU-ramen för att minska koldioxidutsläppen på gasmarknaderna, främja vätgas och minska metanutsläppen.
- 2) Paketet för minskade koldioxidutsläpp på vätgas- och gasmarknaderna syftar till att minska koldioxidutsläpp inom naturgasförbrukningen, skapa ett regelverk för särskild vätgasinfrastruktur och särskilda vätgasmarknader och integrerad nätplanering. Dessutom fastställs regler för konsumenterna och stärks försörjningstryggheten.
- 3) Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande om förslaget den 19 maj 2022, medan Europeiska regionkommittén avgav sitt yttrande den 12 oktober 2022.
- 4) I Europaparlamentet leder utskottet för industrifrågor, forskning och energi (ITRE) arbetet med de båda ärendena. Den föredragande som utsetts för förordningen är parlamentsledamot Jerzy Buzek (PPE, Polen) och för direktivet är det parlamentsledamot Jens Geier (S&D, Tyskland).

II. LÄGESRAPPORT

- a) I juli 2022 inledde det tjeckiska ordförandeskapet förhandlingar om förslagen i arbetsgruppen för energi. På grundval av de första resultaten av dessa diskussioner lade ordförandeskapet fram den första översynen av både förordningen och direktivet den 9 september 2022. Ytterligare tekniska diskussioner om den första översynen följde i arbetsgruppen för energi.

Förslagen diskuterades också vid mötet i energirådet den 25 oktober 2022 i Luxemburg med huvudsaklig inriktning på viktiga och känsliga aspekter, särskilt

- I. tidsramen för utvecklingen av vätgasmarknaderna och vertikal åtskillnad av operatörer av vätgasnät,
 - II. gränsöverskridande tariffer i särskilda vätgasnät och tarifferabatter för förnybara och koldioxidsnåla gaser i naturgassystemet, och
 - III. inblandning av vätgas i naturgasnätet.
- b) Ministrarna gav ordförandeskapet politisk vägledning och fastställde riktlinjer för det fortsatta arbetet. Därefter föreslog ordförandeskapet den andra översynen av förordningen och direktivet den 23 november 2022, som diskuterades i arbetsgruppen för energi och i Coreper den 7 december 2022. I allmänhet stödde medlemsstaterna det sätt på vilket riktlinjedebatten i rådet (transport, telekommunikation och energi= återspeglades i den andra översynen av förslagen, och de tog upp ytterligare några farhågor som borde återspeglas i det fortsatta arbetet med lagstiftningen. Den tredje översynen, som återges i dokument 15919/22 och 15920/22 skickades ut till delegationerna den 12 december 2022. I den tredje översynen behandlade ordförandeskapet resultatet av de senaste debatterna och ett antal tekniska ändringar som återspeglar medlemsstaternas skriftliga synpunkter och kommissionens corrigendum (15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1, 15096/1/21 REV 1 + ADD 2 REV 1) som utfärdades den 23 november 2022). Samtliga delegationer har en granskningsreservation och/eller parlamentsreservation mot texten och håller fortfarande på att analysera bestämmelserna i båda ärendena.

III. DE VIKTIGASTE FRÅGORNA

- a) De viktigaste politiska punkter som togs upp som uppföljning av energirådets möte den 25 oktober 2022

- a) Vertikal åtskillnad av operatörer av vätgasnät

Kommissionens ursprungliga förslag om vertikal åtskillnad av operatörer av vätgasnät i artikel 62 i direktivet innebar att den modell för åtskillnad som omfattar oberoende systemansvariga för överföring (ITO) skulle upphöra att gälla i slutet av 2030 och att den oberoende systemansvariga (ISO) och ITO-modellerna endast skulle vara tillgängliga för vätgasnät som tillhörde vertikalt integrerade företag när gaspaketet trädde i kraft. I REV 3 anges inte längre någon sista giltighetsdag för ITO-modellen för åtskillnad eller någon uttrycklig möjlighet för kommissionen att se över genomförbarheten av ITO-modellen för åtskillnad senast 2031, samtidigt som tidsgränsen för ISO-modellen för åtskillnad avskaffades. Modellen med åtskilt ägande behölls som standardmodell för åtskillnad. Operatörer av vätgasnät kan också omfattas av undantag för befintliga vätgasnät och geografiskt avgränsade nät (artiklarna 47 och 48 i direktivet), vars tillämpning har förenklats och underlättats i REV 3.

- b) Utformning av vätgasmarknaden och slutet på övergångsfasen

Kommissionens förslag omfattade en uppbyggnadsfas för att vätgasmarknaderna ska kunna utvecklas till och med 2030, varefter mer detaljerade regler skulle gälla. För att återspegla osäkerheten kring utvecklingen av den framväxande vätgasmarknaden senarelades detta datum i allmänhet till [2035]. När det gäller bestämmelserna innebär detta bland annat att genomförandet av reglerat tredjepartstillträde till vätgasnät (artikel 31 i direktivet) samt den nya utformningen av vätgasmarknaden utan tariffer för tillträde vid sammanlänkningspunkter mellan medlemsstater (artikel 6 i förordningen) kommer att träda i kraft först i slutet av övergångsfasen, från och med den 1 januari 2036.

c) Tariff rabatter för förnybara och koldioxidsnåla gaser i naturgassystemet

I artikel 16 i förordningen infördes en åtskillnad mellan tariff rabatter på förnybara och koldioxidsnåla gaser i naturgassystemet med tariffer där förnybara gaser får tariff rabatter på [100 %] och koldioxidsnåla gaser en rabatt på [75 %]. Möjligheten för de nationella tillsynsmyndigheterna att besluta att minska eller inte tillämpa rabatter för injektion från produktionsanläggningar och lagring infördes uttryckligen, vilket återspeglar oron i de medlemsstater som har, eller förväntar sig att ha, en hög andel förnybara/koldioxidsnåla gaser i energimixen eller som kan ha farhågor om den potentiella inverkan på gränsöverskridande flöden. Tariff rabatterna vid entry- och exitpunkter till och från tredjeländer ströks från förslaget.

d) Inblandning av vätgas och gaskvalitet

Den maximala vätgasnivå som blandas i naturgasnätet och som systemansvariga för överföringssystem är skyldiga att godta vid sammanläkningspunkter, i förekommande fall efter det tvistlösningsförfarande som föreskrivs i artikel 19 i förordningen, ändrades från 5 % till [2] %. Minskningen återspeglar flera medlemsstaters skepsis mot inblandning, när man samtidigt säkerställer obehindrade gränsöverskridande gasflöden. I förordningen bibehålls en harmoniserad strategi för hantering av gaskvalitet och tvistlösning, vilket välkomnades av många medlemsstater.

e) Koldioxidsnåla gaser

En ny artikel 8a i direktivet infördes efter uppmaningar från ett betydande antal medlemsstater om en sådan bestämmelse vid energirådets möte i oktober för att klargöra medlemsstaternas möjlighet att använda koldioxidsnål vätgas och koldioxidsnåla bränslen för att uppnå målen om minskade koldioxidutsläpp. Det finns dock också ett lika stort antal medlemsstater som vill fokusera på förnybara gaser.

b) De viktigaste ändringarna i den tredje översynen är följande:

- Ett nytt skäl 74a i förordningen infördes för att föregripa att medlemsstaterna, för att säkerställa försörjningstryggheten, kan besluta att vidta proportionella åtgärder för att tillfälligt begränsa enskilda nätanvändares budgivning i förskott för kapacitet vid entrypunkter från tredjeländer och vid LNG-terminaler.
- I artikel 20b i förordningen om gemensamma specifikationer för biometan förtydligas tillämpningsområdet för denna artikel genom texttillägget.
- Artikel 54 i förordningen ändrades för att undvika ett first mover-monopol på att utarbeta regler/nätföreskrifter för vätgasmarknaden i ENNOH, och motsvarande ändringar föreslogs i skäl 56 för att anpassa dem till denna artikel.
- I artikel 67 (punkterna 4, 9 och 11) i förordningen inarbetades ett mer omfattande tillägg för att återspegla corrigendum 15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1 och 15096/1/21 REV 1 + ADD 2 REV 1.
- I skäl 70 i direktivet klargörs nu att de bestämmelserna om horisontell åtskillnad i artikel 63 i direktivet inte innebär funktionell åtskillnad och att synergier mellan nätoperatörer, t.ex. genom delningstjänster och styrningsstrukturer, således kan behållas fullt ut.
- I artikel 8a i direktivet om den roll som koldioxidsnål vätgas spelar för målen för minskade koldioxidutsläpp sattes dessa bestämmelser inom hakparentes för att möjliggöra ytterligare diskussioner i syfte att nå en kompromiss.
- Artikel 46.2 i direktivet ändrades för att ge medlemsstaterna utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att tilldela ansvaret för att bygga gränsöverskridande sammanlänkningslinjer till endast vissa operatörer av vätgasnät.
- I artikel 62 i direktivet avskaffades tidsbegränsningen för tillgången till ISO-modellen för åtskillnad för operatörer av vätgasnät.
- Artikel 80 i direktivet ändrades för att modifiera de villkor under vilka medlemsstater som inte är direkt anslutna till någon annan medlemsstat sammanlänkade system får avvika från de särskilda bestämmelserna i direktivet.

- c) Betydande framsteg har gjorts, men det återstår ändå ett visst arbete. Detta inbegriper, på grundval av diskussioner som ägt rum under det tjeckiska ordförandeskapet, bland annat följande punkter:
- Anpassning av bestämmelserna om försörjningstrygghet i artikel 67 i den omarbetade förordningen till nya bestämmelser som man enats om i parallella arbetsflöden, däribland lagringsförordningen förordning (EU) 2022/1032), förslaget till solidaritetsförordning COM (2022 549 final) och förordningen om nödsituationer COM (2022) 473 final). Det måste diskuteras i vilken utsträckning och på vilket sätt de nya överenskomna rättigheterna och skyldigheterna bör införlivas i förordningen om tryggad gasförsörjning på lång sikt.
 - Säkerställa att reglerna om tillträde till och anslutning till naturgasnät möjliggör en utfasning av gas och att konsumenternas rättigheter samtidigt skyddas på lämpligt sätt.
 - Ett förtydligande av artikel 14 i direktivet om medborgarenergigemenskaper, dess roll och koppling till medborgarenergigemenskaper som inrättats genom direktiv 2019/944 och gemenskaper för förnybar energi som inrättats genom direktiv 2018/2001.
 - Ytterligare utveckling av möjligheten att vidta proportionella åtgärder för att tillfälligt begränsa budgivning i förskott för kapacitet vid entrypunkter från tredjeländer och vid LNG-terminaler.
 - En omfattande diskussion för att fortsätta sökandet efter en lösning på den roll som koldioxidsnål vätgas spelar för målen om minskade koldioxidutsläpp enligt artikel 8a i direktivet.

IV. SLUTSATS

1. Rådet uppmanas att notera ordförandeskapets lägesrapport.